

Kiiruhtakaa Joulukorttitilausten kanssa

Pyytäkää joulukorteista näytekirja konttoristamme nyt aivan heti. Samoin joulu- ja uudenvuoden-onnitteluja varten listat, joihin voitte kerätä paikkakunnallanne onnentoivotukset Toverissa julkaistavaksi.

Kalenteri v. 1919, Työmiehen Joulu ja Lasten Joulu

olisivat myös tilattavat ensitilassa, joutuakseen ajoissa perille, nyt tunnetun hitaan ja epäsäännöllisen postinkulun takia.

Toveruudella:
TOVERIN KONTTORI.

SÄHKÖSANOMIA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Nov. 30, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Vastustaa merien täydellistä vapautta.

Lontoo, marrask. 29 p:nä. — Puhussa Dundeeissa toissaan ammukeminiisteri W. S. Churchill sanoi, että samalla kun hän tekee kaikkensa auttaakseen voimakkaan kansojen liiton muodostamista, niin hän ei käsitä tuosta liitosta kuitenkaan tulevan sellaista, joka ottaisi yliherruuden Englannin laivastolta.

Ensimmäinen naislähettilas.

Bern, marrask. 29 p. — Unkarin hallitus on nimittänyt lähettiläksi Sveitsin naisen, olen tämä ensimmäinen kerta kun nainen nimittetään tällaiseen toimeseen. Lähettilään nimi on Resika Schwimmer, unkarilainen kirjailija ja pasifisti, joka nyt asuu Sveitsissä. Schwimmer on ottanut vastaan nimityksen ja ryhtyy hän hoitamaan lähettilään töitä mahdollisuuksien mukaan.

Hän on Unkarin naisten äänioikeusliiton presidentti ja hänen sanotaan panneen alulle hankkeet lähettää rauhanlähetyksiä Amerikasta Eurooppaan, jonka Ford sitte kustansi.

Bulgarialaiset teurastaneet serbialaisia.

Pariisi, marrask. 29 p:nä. — Nihistä tänne tulleet tiedot kertovat bulgarialaisen surmanneen kaikki serbialaisen kylän Vlasintsin 2,500 asukasta Serbian ollessa bulgarialaisten kontrollin alaisena. Voidakseen tappaa serbialaiset sukupolveltaan bulgarialaiset ampuivat tai hirttivät lounais-Serbiassa kaikkien pormestari, papit ja koulujen opettajat.

Kannattaa kansojen liittoa.

Lontoo, marrask. 29 p:nä. — Vastustuspuolueen johtaja Herbert Asquith on julkaisut vaali-manifestin, jossa sanoo kannattavansa kansojen liittoa, itse näisyyden myöntämistä Irlannille ja vastustavansa rajotusten asettamista vapakaupalle.

Lisää sukelluslaivoja luovutettu.

Harwich, marrask. 29 p:nä. — 27 saksalaista sukelluslaivaa luovutettiin taas liittovalloille viime keskiviikkona. Tähän saakka on saksalaisia sukelluslaivoja luovutettu liittovalloille 114.

Parasiittirosvot pelkäävät menettävänsä "omaisuutensa".

Geneve, marrask. 30 p:nä. — Rikkaat saksalaiset ja itävaltalaiset, aina hallitsiahuoneiden jäsenistä alkaen, myyvät omistamiaan osakkeita mistä hinnasta hyvänsä, peläten vallankumouksen jälkeen menettävänsä kaiken omaisuutensa, kuten menettivät suurien omaisuuksien omistajat Venäjällä.

Yhä rosvoaa kansan varoja.

Geneve, marrask. 30 p:nä. — Viennin lehdet kertovat kansan itävallassa olevan suuttuksissa sen johdosta kun entinen keisari Kaarle edelleen ottaa Itävaltan valtion rahastosta 500,000 kruunua vuosittain palkkaa muka armeijan ylimpänä komentajana. Äskettäin nuo lehdet kertoivat hänelle maksetun entisiä maksumatonta olleita "palkkoja" 2,500,000 kruunua.

Eivät halua kärsiä rangaistusta toisten rikoksista.

Hull, marrask. 30 p:nä. — Ruhlbenista, Saksasta, tänne saapuneet englantilaiset siviilivangit kertovat heille annettujen siellä pitkän kiirelman, jossa heitä pyydetään vaikuttamaan Englannin kansaan Saksan kansan puolesta, "joka on vapaut-

tanut itseä barbaarisen järjestelmän kahleista," eikä pitämään Saksan kanssa vastuunalaisena sen entisten itsevaltioiden hallitsijain teoista, joilta nyt on otettu kaikki valta pois.

Kutsuvat presidentin Saksaan.

Kööpenhamina, marrask. 30 p. — Saksan hallitus kutsuu presidentti Wilsonin vierailulle Saksaan hänen ollessaan Euroopassa, kertoo Berliinissä "Lokal Anzeiger".

Eivät tahdo maksaa sotakorvauksia.

Washington, marrask. 30 p. — Tšekkiläis-slovakit (Böömien uusi hallitus) kieltäytyvät maksamasta minkäänlaista osaa Itävallan sotakorvauksista, sanovat täällä eilen Böömien edustajat.

Kallea vaaditaan noistumaan maasta.

Lontoo, marrask. 30 p. — Itävallan taantumuksellisten Leipzigin suunnitteleman salaliiton ilmoitusta on entiselle Itävallan keisarille Kaarlelle annettu määräys poistua maasta, kerrotaan Sveitsistä tänne tulleissa tiedonannoissa. Häntä vaivaa alakuloisuus ja hän tapaa istua tuntikausia kirjoituspöytänsä ääressä tuijottaen eteensä. Hänen eukkonsa on huolissaan hänen huonon terveytensä tähden.

Kuningas Yrjö Pariisissa.

Pariisi, marrask. 30 p:nä. — Englannin kuningas Yrjö, Walesin prinssi ja prinssi Albert saapuivat tänne torstaina.

Englannin mieshukka vain vajaa miljoona.

Lontoo, marrask. 30 p:nä. — Täällä annettun virallisen lusunnon mukaan Englanti on sodassa menettänyt kaikkiaan lähes 1,000,000 miestä, siihen luetuna taisteluissa kaatuneet ja muista sivistä sotatoimissa kuolleet miehet.

Tilanne Itävallassa uhkaava.

Amsterdam, marrask. 30 p:nä. — Kansan mieliala Wienissä on pahaan ennustava. Itävallassa pelätään bolshevikismia. Kaupungissa on ruokatarpeita tuskin kolmeksi viikoksi ja hiillä vain kahdeksi viikoksi. Jollei apua tule pian, niin siellä pääsevät helvetin voimat valloilleen. Nyt jo kansa ostaa kiväärejä ja kuuluruukkuja.

Tuhannet Itävallan sotilaat ovat ruvonneet kannattamaan bolshevikistisiä opeja ja heidät on laskettu vapaiksi.

Amerikan edustajat rauhanneuvotteluun nimetty. Washington, D. C., 30 p. marrask. — Yhdysvaltoja edustamaan Euroopassa rauhanneuvotteluissa tulee presidentti Wilson, Robert Lansing, Henry White, joka enemminkin on ollut Yhdysvaltain lähettiläänä Italiassa ja Ranskassa, eversti House ja kenraali Tasker H. Bliss, joka viime mainittu tulee edustamaan Amerikan sotajoukkojen komennuskuntaa Versaillesissa pidettävässä sotajoukkojen päälliköiden yhteisissä neuvotteluissa. Tieto siitä on annettu "Valokosta Talossa".

Bolshevikit hyökkäävät.

Helsinki, 29 p. marrask. — Pohjois-Venäjän bolshevik-armeijan viikokomentaja on julkaisut kehoituksen joukoilleen maankuuta viljaviin Itämeren maankuutiin, jossa on saatavana ruokatarpeita. Saksan sotaväen on ilmoitettu jo osiksi luovuneen Narvan eteläpuolelle muodostetusta rintamasta ja Väinänlinnan tienoilta niinkään ovat saksalaiset lähemmässä.

Vaunupajan työlläiset lakossa Seattlessa.

Seattie, 30 p. marrask. — Pacific Car & Foundry Co:n työlläisten puolesta Seattlen metallityöläisten unionin keskus-

Nuoren vapaustaistelijan kohtalo

Oli kolea huhtikuun päivä. Istuin kovalla puulavitsallani parakkimme pienessä päätyhuoneessa ja katselin rikkimäisestä ikkunasta, kuinka tuulenpuuska riehui viereisen parakin rikkimästä kattoa, josta vihdoin suuri pelti irtautui pudoten kovalla rytinällä maahan. Samassa tuli kulman takaa esille vartija, jolloin vetäydin ikkunasta välttääkseni ampuista. Tällöin kiintyi huomiointi erääseen poikaan, joka samassa astui huoneeseen, sulkien oven kiireesti jälkeään. Hän näytti sanomattoman häätäytyneeltä viikkulleen ympärilleen, ikäänkuin jotain etsien. Kysäsin, mikä häntä vaivasi, jolloin hän tuli lähelleni ja häätäsi kiiskasi, oveenpäin viitaten: "slagtari, slagtari." Murteestaan huomasin, että hän olikin venäläinen, eikä niimuidoin osannut suomea. Ja samalla "juolahti mieleä, että olin tuon pojan nähtynyt tvkkimiehenä läheisellä harjulla piirityksen aikana.

Suom. sos. toimintaa rajotetaan Portlandissa

Portland, Ore., 29 p. marrask. — Eräitten suomalaisen s. osaston haalin lähellä asuvien asukasten tekemän valituksen johdosta kävivät kaupungin poliisiviranomaiset kieltämässä tanssien toimien osaston takäläisellä haalilla siitä syystä, että se lainen häiritsee asukasten rauhaa. Osaston puolesta on jätetty asia lakimiehelle ja vaaditaan kaupungin hallitusviranomaisia peruuttamaan kiellon, koska kaikissa muissa haaleissa kaupunkilla sallitaan tanssia. Osaston puolesta on kerätty haalin lähellä asuvien asukasten allekirjotuksia todistukseen, jossa sanotaan, ettei suomalaisten tanssijat ja muut toiminta ole heikentä häirinyt. Osaston saamia allekirjotuksia on noin 60 henkilöä. Osastoa vastaan valituksen tehneillä sanotaan sitä vastoin olevan nimejä noin 40, mutta kukaan ei tiedä mistä ja miten ne ovat saadut.

Samalla tajusin myöskin syyn, mikä teki hänet, nyt noin levottomaksi. Viereisessä huoneessa toimitettiin näet parhaillaan vankien luettelomista, ja koska poika hyvin tiesi, mikä häntä odotti täällä, missä kaikkien muidenkin venäläisten osaksi oli tullut jo ennakkoltaan langettu armoton kuolemantuomio, niin eipä siis ihme, että hänkin pelkäsi joutuvansa saman kohtalon alaiseksi huolimatta siitä, että olinkin vasta lapsuusajassa. Tähän mennessä oli hänen omistunut piilottausta tuhansien muiden joukkoon, kun ulkoasunsa ei erikoisemmin poikennut muista vangeista.

Ajattelin itsekseni:

— Mitä tuskaa lieneekään tuo 15-vuotias poika kärsinyt ollessaan näin yksinäisenä ja kieltäytymättömänä tällaisissa olosuhteissa, voimatta edes puhua kenenkään kanssa? Ja varmaankin luki hän ilmeistään ajatukseni, koska hän nyt kaikin keinoin teki minulle selväksi, kuinka suuressa hädässä hän todellakin oli; ja lapsen koe luottamuksella loi hän suuret silmänsä minuun, anoen hartaasti jotain neuvoa ja apua.

Tunsin joutuneeni peräti pulmalliseen asemaan. Mieleni teki auttaa häntä, mutta samalla astui eteeni vankilan päällikön ankara hämmö, joka kuoleman uhalli oli kieltänyt suostumasta "ryssiä".

— Mitä siis tehdä?

Antaako pojan mennä nimekirjotukseen ja tulla ilmi? Vai koe koettaa piilottaa hänet. Se ei ollut helppo tehtävä, koska huoneet varmastikin tarkastettiin kirjotuksien loputtua. Ikkunasta hyppäämistä ei käynyt ajatteleminenkaan, pihalla kun oli vahteja, jotka ampuivat armotta pienemmästäkin syystä. — Mutta mitä siis tehdä? — Panako sittenkin oma turkkinsa vaaraan, ja jos joutuu kiinni — tehdä seuraa pojalte hietakuoppaan. — Pelkkä ajatuskin siitä jo puistatti. Mutta toiselta puolen: olihan väärin antaa nuoren pojan joutua noin vaan verihurtien saaliiksi: — Ei! — Kiireesti oli toimitettava, jos mieli jotain tehdä: viereisen huone kun alkoi jo tyhjentä, — ja silloinhan olisi jo kaikki ollut myöhäistä. Tein siis äkkiä päätökseni: poika piiloon, — vaikkapa siten. —

Huoneessa oli puulaatiko, jota eräs vanki käytti sänkyäänä. Sinne käskin pojan nyt ryömä, ja paltoon ja takkini viskasin hänen peitokseen. Tehtyäni sen

kiirehdin viereiseen huoneeseen. Asetauduin riviin, joka kulki ohii pitkän pöydän, jonka ääressä luettelomien suoritettiin. Ilmotin nimeni, ikäni y.m., jonka jälkeen painuin suorapäätä ovesta ulos, missä jännityksestä västien jäin odottamaan tapaustien kulkua. Hampain löivät loukkua, kun kylmä tuuli tunkeutui läpi ohnen paidan välejästä hyvällien nälkäistä ja sen takia kylmän arkaa ruumistani.

Vihdoin jännitys laukesi vartijan tulua huutamaan vankeja sisälle. Menin varoen omaan huoneeseeni; pelkäsin näet, että minua vakoillaan. Ja kun sitte vihdoinkin päästin pojan pisteestä, niin vasta silloin täysin havaitsin, kuinka väärin sentään olisikaan tehnyt, ellen olisi häntä auttanut, ja hänen kiitollisuudellaan ei ollut mitään rajoja.

Sitähän hetkestä alkaen tuli meistä hyvät ystävät, vaikka emme toistumme puhetta ymmärtäneetkään. Se oli tosin minulle hyvin vaarallista, mutta enhan voinut ruveta tuota nuorta, turvautua poikkaa hyökkimään, Koetin siis vain parhaani mukaan saada hänelle selväksi, ettei hänen missään tapauksessa pitäisi puhua sopimattomassa paikassa, ettei siten ilmaisi itseensä ennenkuin painin tappamiskuumpe olisi ohi.

Eräänä päivänä tapahtui kuitenkin niin onnettomasti, että vaihtopöytä kysyi häneltä jotakin, ja kun hän ei osannutkaan vastata, joutui hän kiinni. — Jassoo, sinä oletkin ryssi! — huudahti silloin tuo raakalaisten kostonriemuisena. Ja heti raastoi hän, mukanaan itkevän pojan, jota ei senjälkeen enään kuulunut, ei näkynyt.

Tuon pienen, uljan pojan tie piti siis loputtakin myös päättyä sinne, minne siihen aikaan niin monen sadan venäläisen ja suomalaisten vapaustaistelijan tiet olivat loppuneet, nim. lähimpään hietakuoppaan. — Mutta levätköön siellä rauhaa suori, nimitön ystäväni; muistonsa elää. —

— Viestissä Työläissoturi.

Lippu hulikaaneille.

Oulun lahtarikopla on lahjottanut eteläpohjalaisille "vapauttajille" Oulun lipun siitä hyvästä, että nämä vapauttivat heidät lääninhallituksen kallarista, tappoivat joitakin työläisiä, varastelivat työläisten säästö-kolikkoita, sormuksia y.m. sekä hävitivät Kansan Tahdon kirjapainon — toisin sanoen hulikoivat.

Nälkäkurjuus valkoisessa Suomessa

Suomen porvarilehdet tietävät kertoa, että Marian sairaalassa Helsingissä kuoli viime heinäkuussa näkään 30 henkilöä. Monet näistä oli korjattu kadulta, mihin olivat nälän näännyttämänä lyhyistyneet. — Elin-tarvepula on Kolivon kunnassaakin käärjstynyt äärimmilleen. Pitkään aikaan ei puuteissa oleville kuntalaisille ole jaettu minkäänlaista elintarpeita. On odotettavissa nälkäkuoleman tapauksia. Tuontikuunalle on tietenkin turhaan lähetetty lennätinansoma, jossa pyydetään palkaista apua.

Huultua on jos jonkinlaista.

Syysk. 23 p:nä viihittiin tarkoituksena Riihimäen sotavankilan hautausmaa. Nälkäkuolemaa sattuu leirillä niin taajaan, että oltiin pakotettuja laittamaan olkeun erityinen hautausmaa työläisurangoille. No niin, tämä uusi kelmisto vihittiin siis pippin ja pappien avulla pyhäin tarkoituksensa, ja sanottiin tilaisuuden muodostuneen varsin juhlalliseksi.

Todiste:—

Nasel, Wash. Syysk. 17, 1918. Jos te lahutte ostaa hyvän kellon, oin tilakkaa se N. Gamse'ta, New Yorkista. — Tämä ostin kellon N. Gamse'ta kaksikymmentä kolme (23) vuotta sitten, sen sisältä on merkitty N. Gamse — No. 1262248. Olen käyttänyt kellota joka päivä ilman mitään korjauksia ja kelle yhä vielä pitää tarkkan ajan. — Kuvioinnilla JOHN NASI.

Samat kuoret varustettu 17 KIVISELLÄ "QUEEN EXTRA" sisuksella. Erikoisesti sovitettu. Yksi parhaista kelloista n'tä valmistetaan. Postimaksuineen \$24.00

TILATKAA HETI! Nyt ei olisi liian pian.

N. GAMSE

(Perustettu v. 1888.)

Dept. C. 9-11-13 Maiden Lane, NEW YORK, Me otamme vapaudenlajnoja täydestä markkinahinnasta.

\$18.00

Voitte saada 17 kivisen 'ELGIN' sisustan 18 ko koisessa kellossa. 20 vuoden takaus. Hienosti kaiverrettu etu ja takakuori on ruuvamalla kiinnitetty. Postimaksuineen **\$18.00**

Samat kuoret varustettu 17 KIVISELLÄ "QUEEN EXTRA" sisuksella. Erikoisesti sovitettu. Yksi parhaista kelloista n'tä valmistetaan. Postimaksuineen **\$24.00**

TILATKAA HETI! Nyt ei olisi liian pian.

N. GAMSE
(Perustettu v. 1888.)
Dept. C. 9-11-13 Maiden Lane, NEW YORK, Me otamme vapaudenlajnoja täydestä markkinahinnasta.

Kiiruhtakaa joulukorttitilausten kanssa KUOLLEITA

Varsinkin sen johdosta, että vangetta muodostettu luoco kaluttell hetkeen sopivia lauluja. Kieltämättä onka vähintään mielenkiintoista, että ennenkaisen hautaan tuomittu koikkuvat sen partaalla. Vaikka elään sovi ihmetellä, jos sellaisissa olosuhteissa järki himmenee.

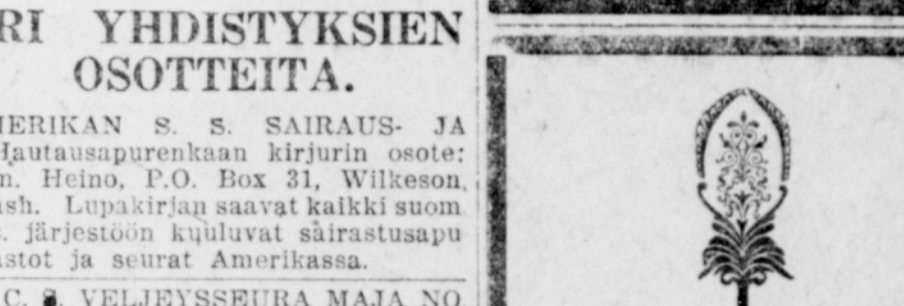
Luokkayhteiskunnassa eri luokat taistelevat edusta keskenään, eikä siinä o'e mitään ihmettelmistä, sillä taloudelliset oloet määräävät luokkien välisen taistelun. Vaan se on luonnontonta, että samaan luokkaan kuuluvat taistelevat keskenään. Työväenluokan keskuudessa niin tapahtuu ja se joutuu työläisten tietämättömyydestä, siitä ettei-vät tunne yhteiskunnallista joukkovoimaansa ja sen kautta pyri hankkimaan huojennusta kurjaan asemaansa, vaan yksilöllinä koettavat pelastua kapitalismin kiihuista.

Nyt kun tulee pesänselvitys sotasaaliista, niin kysykääpö työläiset itseltänne kuinka suurensan te saatte.

Kapitalistit ja työläiset ovat vihollisia vain niin kauan kuin kapitalistinen järjestelmä kestä. Sen kukistuttua ei ole enään muuta kuin yhteiskunnan tasa-arvoisia jäseniä.

ERI YHDISTYKSIEN OSOTTEITA.

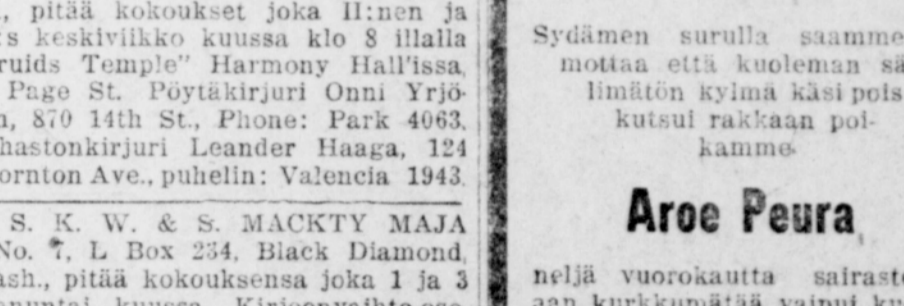
- AMERIKAN S. S. SAIRAUS- JA Hautausapurenkaan kirjuriin osote: Wm. Helno, P.O. Box 31, Wilkeson, Wash. Lupakirjan saavat kaikki suomen sos. Järjestöön kuuluvat sairastusapu osastot ja seurat Amerikassa.
- Y. C. VELJEYSSRUOKA MAJA NO. 1, pitää kokouksia joka ilteen ja IV's keskiviikko kuussa klo 8 illalla "Druid's Temple" Harmony Hallissa, 44 Page St. Pöytäkirjuri Onni Yrjönen, 870 14th St., Phone: Park 4063. Rahastonkirjuri Leander Haaga, 124 Thornton Ave., puhelin: Valencia 1943
- Y. S. K. W. & S. MACKTY MAJA No. 7, L. Box 234, Black Diamond, Wash., pitää kokouksensa joka I ja 3 sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote on F. K. B. & S. Mackey Lodge No. 7.
- WINLOCKIN MAJA NO. 19, Y. S. K. & S., pitää kokouksensa jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 9 a.p. Pöytäkirjuri Arthur S. Wilson, rahastonkirjuri John Hill Osote: Box 48, Winlock, Wash.
- Y. S. K. V. & S. MAJA NO. 2, YLI maailman, kokoukset ovat joka maanantai-iltana Odd Fellows haallissa klo 7:30. Kirjuriin osotteet: pöytäkirjuri John Toikka, Box 971, Astoria, Ore.; rahastonkirjuri Chas. Wirkkala, Scandinavian American Bank, Astoria, Oregon.
- PORTLANDIN MAJA NO. 23, Y. S. K. V. & S. Kokoukset joka ilteen ja III:mas maanantai kuussa, 855 1/2 Mississippi Ave. Pöytäkirjuriin osote: Gust Alamaa, 709 Minnesota Ave.; rahastonkirjuriin osote: Geo. Altman, 825 Missouri Ave., Portland, Ore.

Kalle Rantala

kuoli Eurekaassa, Cal., marraskuun 2 p. 1918, sairastettuaan 11 vuorokautta influenssaan, josta muuttui keuhkokuumeeksi. Hän oli kuollessaan 43 v. ikäinen. Vainaja oli syntynyt Pyhäjoella Porhalahdessa, Oulun läänissä Suomessa. Lähinnä suremaan jäin minä hänen vaimonsa, äiti, veli ja 3 siskoa Suomessa, 3 veljeä tässä maassa sekä lukuisia tuttavampiiri täällä ja Suomessa.

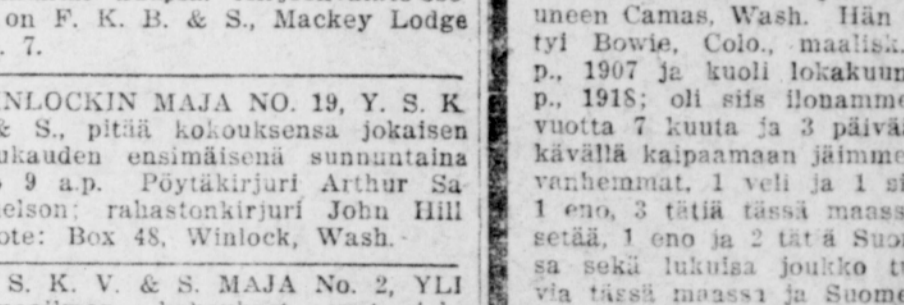
Aina Rantala, 201 3rd St., Eureka, Cal.

Aroo Peura

neljä vuorokautta sairastettuaan kurkkumätää vaipti kuolon uuneen Camas, Wash. Hän syntyi Bowie, Colo., maalisk. 27 p. 1907 ja kuoli lokakuun 30 p. 1918; oli siis ikänsä 11 vuotta 7 kuuta ja 3 päivää. Ikkävillä kaipaamaan jättäme me vanhemmat, 1 veli ja 1 sisko, 1 eno, 3 tättä tässä maassa, 3 setää, 1 eno ja 2 tättä Suomessa sekä lukuisia joukko tuttavia tässä maassa ja Suomessa, jonka tilien tiedoksi annamme.

Hanna ja Erick Peura, Camas, Wash.

Hanna ja Erick Peura, Camas, Wash.

Viel elää Aroon työ kenties kaunakin kansan suussa, hän eli niinkuin kaanan mies, vaan kuoli tuhtitissa.

Oli Aroo talonpoika ja suor siltä suvutensa. Siis jaloin poika joukostamme oli hän aikansa.

(29)